

De rechtzaak

Tijdens een rechtzaak vraagt de officier van justitie de rechter in feite om de verdachte te veroordelen en te straffen. Hij of zij geeft aan welke strafbare feiten zijn gepleegd en welke straf daarbij zou moeten horen. De advocaat van de verdachte kijkt of alles volgens de regels verloopt en probeert natuurlijk de straf zo laag mogelijk te houden of vrijspraak te krijgen. De rechter stelt de straf vast. Soms worden voor de echte rechtzaak getuigen en verdachte al gehoord door de rechter-commissaris.

Strafrechter en burgerlijke rechter

Op bijvoorbeeld mishandeling van een ambulancemedewerker is het Wetboek van Strafrecht van toepassing. Via dat wetboek wordt eigenlijk geregeld dat de overheid, namens de maatschappij als geheel, een burger (de dader) laat weten dat bepaald gedrag niet getolereerd wordt. Daarom legt de strafrechter een straf op. Als er ook schade is ontstaan, bijvoorbeeld aan een ambulance, kan de ambulancedienst terecht bij de zogenaamde burgerlijke rechter. Deze rechter spreekt zich uit over zaken die tussen burgers spelen (dader en eigenaar van de ambulance). Soms spreekt de strafrechter zich ook over schade uit.

Een steuntje in de rug

Voor mensen die na een agressie-incident het traject van aangifte en vervolging doorlopen is het prettig dat ze worden begeleid. Door hun leidinggevende, een jurist maar ook door iemand van Bureau Slachtofferhulp. Verder kan het een voordeel zijn als er voor de politie een vast contactpersoon is binnen de ambulancedienst. Ook is het van belang dat er onderlinge afspraken worden gemaakt over wat wel en niet wordt geaccepteerd. 'Schelden doet niet zeer' zeggen ze, maar het raakt je toch als iemand forse taal uitslaat over een ziekte waaraan net een familielid is overleden. Dan is het goed te merken dat een collega letterlijk en figuurlijk naast je staat en ook vindt dat schelden niet kan.

Beroepsgeheim

Ambulanceverpleegkundigen en verpleegkundig centralisten hebben hun beroepsgeheim. Maar als je eigen veiligheid in gevaar is geldt dat als een uitzondering. Dan vertel je natuurlijk niets over de ziekte van degene die je bijvoorbeeld heeft geslagen. Maar zijn of haar naam noemen bij het doen van aangifte of het afleggen van een getuigenverklaring kan wel.

Colofon

Deze folder is ontwikkeld door SOVAM, sectorfonds voor de ambulancezorg en uitvoeringsorganisatie van het arboconvenant.

Veerallee 68
8019 AE Zwolle
tel. 038 422 68 65
info@sovam.nl
www.sovam.nl

Tekst

Peter Peerdeman/Elisabeth Brouwer (COAP, Den Haag)
Sonja Huising (Huising Communicatie- & BeleidsAdvisering, Tiel)

Redactie

Marion van Swaay (ambtelijk secretaris/projectmanager SOVAM)
Nadiene Toby (management-assistent SOVAM)

Vormgeving

Vormix, Maarssen

Druk

Stimio Consultants Drukkerwerk & Design, Tiel

Disclaimer

Deze uitgave is met de grootste zorgvuldigheid samengesteld. De schrijvers en de organisatie die dit boekje uitgeeft stellen zich echter niet aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van onjuistheden of onvolkomenheden in deze uitgave.

© SOVAM, juni 2007

Agressie

maak er werk van

Een folder over het doen van aangifte
bij de politie naar aanleiding van een
agressie-incident

Inleiding

Eigenlijk zou het geven van informatie over het doen van aangifte na een agressie-incident helemaal niet nodig moeten zijn! Maar uit de praktijk blijkt dat dit wel het geval is. Niet alleen worden ambulancemedewerkers steeds vaker geconfronteerd met agressie en geweld tijdens de uitoefening van hun beroep. Ook is vaak onduidelijk wat ze er, in de sfeer van melding en aangifte, mee kunnen. Zeker als ze zich bedreigd voelen.

Daarom informeert SOVAM (sectorfonds voor de ambulancezorg en uitvoeringsorganisatie van het arboconvenant) ambulanceverpleegkundigen, -chauffeurs en centralisten hierover. Maar niet alleen hen. Ook het management en de staf van ambulanceorganisaties is geïnformeerd. Via een uitgebreide handreiking met tips voor beleid en het maken van afspraken. Dat betekent dat je directeur of je leidinggevende je de juiste voorlichting en begeleiding kan bieden.

Aangifte...en dan?

Aangifte doen betekent niets meer of minder dan het melden van een gepleegd strafbaar feit (overtreding of misdrijf) bij de politie. Een aangifte is de basis voor vervolging, voor 'het aanpakken' van de dader. De politie kan door een aangifte in actie komen en doet dat meestal door het starten van onderzoek. Dat betekent bijvoorbeeld het horen van getuigen of het uitvoeren van een sporenonderzoek. Vervolgens beslist de officier van justitie of

vervolging van de dader mogelijk is. Hij of zij kijkt dan of er voldoende bewijzen en/of een bekentenis van de dader zijn, zodat er een goede kans is dat de rechter uiteindelijk een veroordeling zal uitspreken. Als dat niet het geval is stopt het onderzoek.

VRAGEN OVER AANGIFTE

- **Hoe gaat het doen van een aangifte precies in z'n werk?**
- **Kom ik de dader niet tegen in de hal van het politiebureau?**
- **Doet de politie wel echt iets met mijn aangifte?**
- **Als de dader te weten komt dat ik aangifte heb gedaan, wordt het dan niet erger?**
- **Kan de politie mij beschermen als dat nodig is?**

Hoe verloopt een aangifte?

Om aangifte te kunnen doen moet je je legitimeren. Ook is het verstandig verzekeringsgegevens, eigendomsbewijzen en dat soort papieren mee te nemen. Voor de aangifte zal de politie vragen wat er precies is gebeurd. Van minuut tot minuut, bij wijze van spreken. De aangifte zelf wordt in het computersysteem gezet. Alle politiemensen in de regio kunnen die dan nalezen. Degene die de aangifte heeft gedaan krijgt een kopie daarvan mee, bijvoorbeeld voor de verzekering. Ook krijgt hij of zij informatie over Bureau Slachtofferhulp.

Anderen doen aangifte

Volgens de wet is het mogelijk dat iemand anders dan het slachtoffer aangifte doet. Bijvoorbeeld een collega. Maar meestal wordt de medewerker die het incident zelf heeft meegemaakt dan later als getuige gehoord. Als de dader van een agressie-incident al bekend heeft is het aan te raden om de ambulancedienst, in de persoon van bijvoorbeeld een leidinggevende, aangifte te laten doen. Dat betekent minder belasting voor de medewerker die het incident heeft meegemaakt.

Gegevens niet bekend maken

Als je aangifte doet van een agressie-incident vraagt de politie naar je naam, adres en

telefoonnummer. Die komen vast te liggen in het proces-verbaal dat ook naar de rechter en de advocaat van de dader gaat. Vooral dat laatste vinden veel mensen geen prettig idee. Je hoeft niet je eigen adres en telefoonnummer op te geven. Het is bijvoorbeeld mogelijk de gegevens van de ambulancedienst te laten noteren. Stalken van het slachtoffer door de dader kan daarmee worden voorkomen.

Sinds 1 januari 2004 is het mogelijk om de politie anoniem te tippen op het gratis telefoonnummer 0800-7000 (Meld Misdaad Anoniem). Daarmee wordt geprobeerd informatie over misdrijven boven tafel te krijgen die zonder de mogelijkheid van anonimiteit niet achterhaald zou kunnen worden. Voor ambulancemedewerkers die zelf een agressie-incident hebben meegemaakt is anonieme melding eigenlijk geen optie. Door aangifte

In de meeste politiebureaus komen slachtoffers en daders elkaar niet zomaar tegen. Maar het kan niet helemaal uitgesloten worden; politiebureaus zijn verschillend ingericht. Je kunt bij een afspraak vragen naar de gang van zaken en aangeven dat je de dader liever niet tegen het lijf wilt lopen.

te doen kan de dader vaak veel beter worden aangepakt. Je gegevens bij aangifte niet bekend maken biedt in de meeste gevallen genoeg bescherming.

Aangifte is geen registratie

Aangifte doen bij de politie is niet hetzelfde als het registreren van een incident binnen de ambulancedienst. Die registratie is verplicht om zicht te krijgen op de praktijk. Hoe vaak zijn er incidenten en van welke aard? Iedere werkgever in Nederland moet zorgen voor een veilige werkplek voor de werknemer(s). Meld een incident dus bij je leidinggevende!

Wat kunnen politie en justitie doen?

In Nederland zijn de bevoegdheden van de politie per strafbaar feit verschillend. Het is logisch dat de politie minder mag doen in het geval van belediging dan wanneer zware mishandeling aan de orde is. Ook speelt de vraag of er sprake is van heterdaad een rol. Dat betekent overigens niet dat de politie iets echt zelf gezien moet hebben. Essentieel is dat er meteen actie is ondernomen, zowel door degene die een overtreding of een misdrijf heeft ontdekt, als door de politie.

Als iemand wordt aangehouden wordt hij of zij naar het politiebureau gebracht. Vervolgens bekijkt een hulpofficier van justitie of

de aanhouding correct is (verlopen). Een verdachte mag in eerste instantie maximaal 6 uur worden vastgehouden en worden verhoord in die tijd. Deze termijn kan steeds -door wisselende personen en instanties- worden verlengd.

